

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 371. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591131798800/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

u) Felix af Efesos kan jeg ikke oplyse noget særskilt om; han må som de andre høre hjemme i oldkirken.

LI. DISCURS.

a) Rufinus var en grusom og gerrig patricier, der efter kejser Theodosius den stores død (395) var den virkelige indehaver af magten i det østromerske rige. Han nævnes her som type på en havesyg og bestikkelig embedsmand. — I de latinske rædgøser noteres, at Falster her sigter til krigsråd Jens Ducke, der var amtsforvalter i Ribe. Jfr. om ham 2. del, XXX. discurs, samt Terpager Rip. Cimbr. s. 582. Han havde været krigskommissær ved arméen i Skåne 1709-10. — Lidt længere nede er i Falsters eget exemplar af bogen vocatur rettet til vocatus.

b) omni, læs omne.

c) Anabaptisterne = Gendøberne, en bekendt radikal religiøs retning på Reformationstiden, der bl. a. forkastede barnedåben og i det hele gik ud på alene at lægge den hellige skrift til grund for alle livets forhold, også de politiske; de vendte sig derfor skarpt mod den bestående kirke. — Pelagianerne, 3: tilhængere af munken Pelagius (c. 400), der forkastede læren om arvesynden og lagde en hel anden vægt på menneskets personlige fri vilje i moralsk henseende end datidens ledende kirkemænd, navnlig Augustinus. — Mennonitterne er en hollandsk sekt, grundlagt af Simon Menno (1492-1559), stående nær ved gendøberne i lære og liv; ed og krigstjeneste er hos dem forbudt, og de holder sig i det hele stærkt afsøndrede fra verden.

d) V, 34. »Men jeg siger Eder, at I skulle aldeles ikke sværge«, o. s. fr.

e) V, 12. »Men for alting, mine Brødre, sværger ikke« o. s. fr. (Jakobs brev).

f) Athanasios den store døde 373 e. Chr. Om Cle-

mens Alexandrius se IX. discurs note o, om Basilios II. discurs note g.

g) P. m. 1015. — Nikolaus fra Damaskus var en græsk filosof i 1. årh. f. Chr. — Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin.

h) VIII, 22, p. m. 506. — Om Diogenes Laërtios se II. discurs note d, om Pythagoras note k til XXXI. discurs. — Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin.

i) Cap. XIII, p. m. 43. — Om Basilios den store og det her anførte skrift se II. discurs note g. — Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin. — Et talent svarede til en værdi af o. 4800 kroner.

j) Enchirid. c. 44. — Om den stoiske filosof Epiktet (c. 100 e. Chr.) se note k til II. discurs. Det her citerede skrift bærer navnet Enchiridion, 3: håndbog. — Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin.

k) Gell. X, 15. — Om Gellius se I. discurs note g. — Edikt er navnet på de romerske prætorers årlige kundgørelser angående de regler som de vilde følge i deres embedstid. Disse prætoriske edikter, der efterhånden havde antaget en mere og mere fast og ensartet form, afløstes på Hadrians tid (117-138 e. Chr.) af »det stedsevarende edikt«, der gjaldt en gang for alle.

l) Hebr. VI, 6. — Skriftstedet anføres på Græsk og oversættes på Latin.

m) Den foregående sætning er understreget i Falsters eget exemplar af bogen.

n) Der sigtes til de forskellige akademiske grader ved universitetet: det lavere baccalaureat og de højere magister- og doctorgrader.

o) Pers. II, 2, 62. — Om Plautus se VII. discurs note d. Den her citerede komedie hedder Perseren (Persa).

p) Denne sætning er understreget i Falsters eget exemplar af bogen.